

10. SINIF 1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağı- nın önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

10. Sınıf Coğrafya Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Ünite	Kazanımlar	2. Sınav	
		Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
		1. Senaryo	2. Senaryo
DOĞAL SİSTEMLER	10.1.1. Dünya'nın tektonik oluşumunu açıklar.		1
	10.1.2. Jeolojik zamanların özelliklerini tektonik olaylarla ilişkilendirerek açıklar.		
	10.1.3. İç kuvvetleri; yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.	1	
	10.1.4. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.	1	
	10.1.5. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine iç kuvvetlerin etkisini açıklar.		1
	10.1.6. Dış kuvvetleri yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.		
	10.1.7. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine dış kuvvetlerin etkisini açıklar.	1	1
	10.1.8. Türkiye'deki ana yer şekillerini temel özellikleri ve dağılışı açısından değerlendirir.	1	
	10.1.9. Yeryüzündeki su varlıklarını özelliklerine göre sınıflandırır.		1
	10.1.10. Türkiye'deki su varlıklarının genel özelliklerini ve dağılışı açıklar.		1
	10.1.11. Türkiye'deki su varlığını verimli kullanmanın ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini değerlendirir.	1	
	10.1.12. Yeryüzündeki toprak çeşitliliğini oluşum süreçleri ile ilişkilendirir.		1
	10.1.13. Türkiye'deki toprakların dağılışı etkileyen faktörler ile toprak tiplerini ilişkilendirir.	1	1

- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

2. SINAV

COĞRAFYA 10

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
3 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 2, 3 ve 6. sorular
3 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 1, 4 ve 5. sorular

2. SINAV

COĞRAFYA 10

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: 10.1.3. İç kuvvetleri; yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.

1. Günümüzde bazı sıradağlar üzerinde denizde yaşayan canlılara ait fosillere rastlanmasının nedenini açıklayınız.

Kazanım: 10.1.4. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.

2. Başkalaşım kayaçların nasıl oluştuğunu açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 10.1.7. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine dış kuvvetlerin etkisini açıklar.

3. Aşağıdaki harita üzerinde Türkiye'de rüzgâr aşındırmasının etkili olduğu alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlarda rüzgâr aşındırmasının etkili olmasının nedenlerinden ikisini yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 10.1.8. Türkiye'deki ana yer şekillerini temel özellikleri ve dağılışı açısından değerlendirir.

4. Aşağıdaki harita üzerinde Türkiye'deki bazı dağlar gösterilmiştir.

Türkiye'de dağların haritada gösterildiği gibi doğu batı yönünde uzanmasının iklim üzerindeki etkisini açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 10.1.11. Türkiye’deki su varlığını verimli kullanmanın ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini değerlendirir.

5. Türkiye’nin su kaynaklarının tarım alanında israf edilmeden sürdürülebilir kullanılması için neler yapılabilir? Açıklayınız.

Kazanım: 10.1.13. Türkiye’deki toprakların dağılışını etkileyen faktörler ile toprak tiplerini ilişkilendirir.

6. Türkiye’de yaz yağışlarıyla gürleşen uzun boylu çayırların altında oluşan toprakların adını yazınız.

2. SINAV**COĞRAFYA 10**

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
5 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular <i>Senaryo 2'deki 1, 3, 4, 5 ve 7. sorular</i>
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular <i>Senaryo 2'deki 2 ve 6. sorular</i>

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 10.1.1. Dünya'nın tektonik oluşumunu açıklar.

1. Bilim insanlarının Dünya'nın iç yapısı hakkında bilgi sahibi olabilmek için kullandıkları yöntem ve teknikler nelerdir? Yazınız.

Kazanım: 10.1.5. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine iç kuvvetlerin etkisini açıklar.

2. Türkiye'de erozyon sonucu her yıl milyonlarca ton materyal denizlere taşınmaktadır. Yukarıda verilen olayın epirojenik hareketler açısından etkisini açıklayınız.

SENARYO 2

Kazanım: 10.1.7. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine dış kuvvetlerin etkisini açıklar.

3. Aşağıdaki harita üzerinde Türkiye'de rüzgâr aşındırmasının etkili olduğu alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlarda rüzgâr aşındırmasının etkili olmasının nedenlerinden ikisini yazınız.

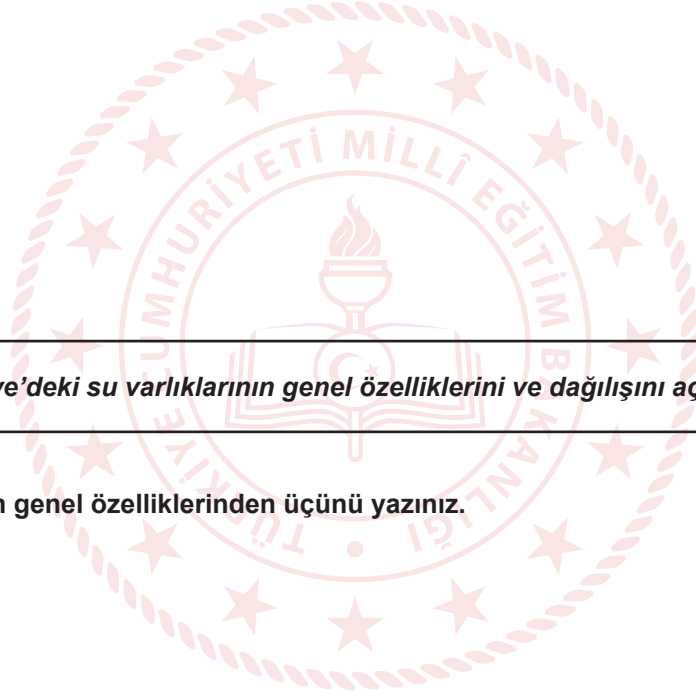
SENARYO 2

Kazanım: 10.1.9. Yeryüzündeki su varlıklarını özelliklerine göre sınıflandırır.

4. Kıta içlerine doğru sokulmuş kanal ve boğazlar ile okyanuslara bağlanan denizlere iki örnek yazınız.

Kazanım: 10.1.10. Türkiye'deki su varlıklarının genel özelliklerini ve dağılışını açıklar.

5. Türkiye akarsularının genel özelliklerinden üçünü yazınız.

2. SINAV

COĞRAFYA 10

SENARYO 2

Kazanım: 10.1.12. Yeryüzündeki toprak çeşitliliğini oluşum süreçleri ile ilişkilendirir.

6. Toprağın oluşma hızı kayaçların yapısına göre farklılık gösterir. Örneğin aynı iklim bölgesinde bulunan kolay çözünebilir kayaçlar üzerinde toprak oluşumu daha hızlı gerçekleşirken, zor çözünebilen kayaçlar üzerinde ise toprak oluşumu daha yavaş gerçekleşir.

Bu parçada hangi unsurun toprak oluşumu üzerindeki etkisinden söz edilmiştir?

Kazanım: 10.1.13. Türkiye'deki toprakların dağılışını etkileyen faktörler ile toprak tiplerini ilişkilendirir.

7. Türkiye'de yaz yağışlarıyla gürleşen uzun boylu çayırların altında oluşan toprakların adını yazınız.